

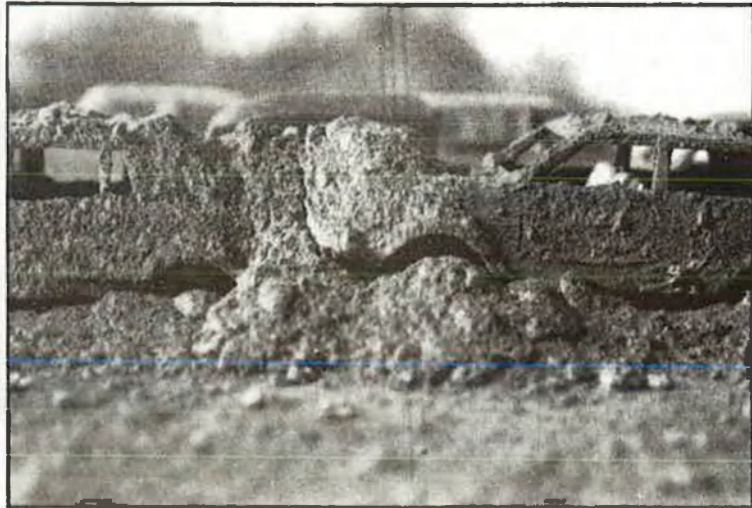
Elton John, a Barcelona

L'actuació del pianista anglés Elton John al Palau d'Esports de Barcelona, el passat dia 9, anà acompanyada d'un èxit total. Es calcula que unes 8.400 persones escoltaren les peces del seu darrer disc, *Too know to zero*, del pròxim, *Breaking Hits*, i dels més importants de la seua llarga carrera artística. Al capdavant, són més de vint anys que l'excèntric personatge s'enfronta amb el públic, des que va començar, el 1964, a tocar en un pub, a canvi d'unes pintes de cervesa i dues lliures esterlines cada nit.

Amb un començament tan romàntic, el pianista ha arribat a posseir una gran fortuna, 18 automòbils, un castell, una bona pinacoteca, que val més de vint milions de lliures, etc. Com saben els seus fans, que també són milions arreu del món, arribar a aquest resultat no li ha estat fàcil. Com a artista, ha treballat intensament. Com a persona, Elton John s'ha debatut enmig de diverses tensions, que en alguna ocasió han estat a punt de cremar-lo. Malgrat tot això, el músic que es presentà a Barcelona fou el dels millors moments.

El recital va ser complet, el seu original estil d'actuar damunt l'escenari tingué la gràcia que el públic desitjava —i que havia pagat a bon preu. El mite va estar a l'altura de les circumstàncies. I tot el que l'envoltava, la complicada parafernàlia escenogràfica, també. Llums, colors canviants, el piano de cua, blanc, inseparable de la seua figura..., tot l'acompanyà aquella nit. Era un músic d'elevada qualitat, amb ple domini dels seus recursos, que ofería als espectadors el que esperaven.

I no és que Elton siga cap revolucionari de la música, cap renovador d'aquells que creen una nova època en la vida musical contemporània —que ha viscut tants canvis. Elton representa, podríem dir, el triomf de la professionalitat, del treball ben calculat, de la possessió esforçada d'uns mitjans artístics eficaços. Amb aquesta actuació, s'ha obert a Barcelona una temporada plena de mites en acció.

«Trànsit», instal·lació de Pere Noguera

La Barcelona artística: un cúmul d'individualitats

A la capital del Principat bull un seguit de tendències artístiques, sovint contradictòries, que són, o es declaren, hereves de diversos moviments. De fet, començaren a nàixer ja fa alguns anys. Ara es plasmen en grups de teatre com La Fura dels Baus o en les obres de Francesca Llopis, Pere Noguera, Miquel Barceló i d'altres. Analitzar aquesta ebullició és ja necessari.

La infinita varietat i barreja d'estils —l'eclecticisme— és la nova característica de la nostra cultura. La destrucció del localisme, un univers artístic sense fronteres, i el rebuig de l'obra d'art estàtica condicionada a un centre, una classe o una nació, poden explicar també el desclassament ideològic formal dels artistes.

L'activitat artística que es cou a Barcelona no s'escapa, ni ho pretén, d'aquestes condicions. El cúmul d'artistes que s'hi mouen podria definir-se com una generació dels vuitanta estant, a cavall del neoromanticisme, l'estètica punkye, l'eclecticisme i, sobretot, de l'eclecticisme. En qualsevol cas, però, són fills de la ciutat i busquen que les seves obres siguin acceptades, exposades i comprades a les metròpolis.

La seva història començava als anys 73-74, quan la crisi ideològica que es desencadenà del Maig del 68 començava a superar-se i es dibuixaven les diferències entre la cultura oficial de l'oposició i la cultura d'oposició, que més tard es refermarien. Amb la reforma —que no la

Mireia NUNELLS, Elisabet SABARTÉS

ruptura—, i després de les eleccions del 77 molts dels adscrits a la cultura oficial de l'oposició van passar a controlar-la des del poder, a institucionalitzar-la. Els de l'altre «bàndol» van deixar de ser la cultura «alternativa», i ja no proposen cap filosofia. Potser per això, poden utilitzar les institucions per mostrar la seva obra. Tampoc no es plantegen reconstruir passats, parlen «d'arrels circumstancials».

L'art ja no té el poder del dirigisme ideològic que ara controlen els *mass media* i per això també pot ser qualificat com l'art de la immediatesa, del colp. D'això es nodreixen les «accions» que fa el grup de «teatre de reanimació» La Fura dels Baus, o les *performances* de Jordi Benito —comparables als *happenings* ianquis dels anys setanta—. Encara que els espectacles de la Fura puguin semblar més apocalíptics i els de Benito més conceptuals, tots dos pretenen, almenys formalment, l'escàndol i la provocació.

La pintura, en canvi, no utilitza aquest tipus de llenguatge. En aquest cas, l'eclecticisme seria la característica més clara. Els pintors, a més de fer servir materials específicament artístics —mantenen el quadre tradicional—, utilitzen arcaïsmes —fang, terres, pigments—, material dialectal urbà —molt sovint extret dels contenidors—, o allò que és propi de cada contrada. Hi podem trobar des de les instal·lacions enfangades de Pere Noguera, fins al paper d'embarcar que utilitza Chavela Vargas com a suport, o els tocadiscs i les guitarres estavellades dels muntatges de Pazos.

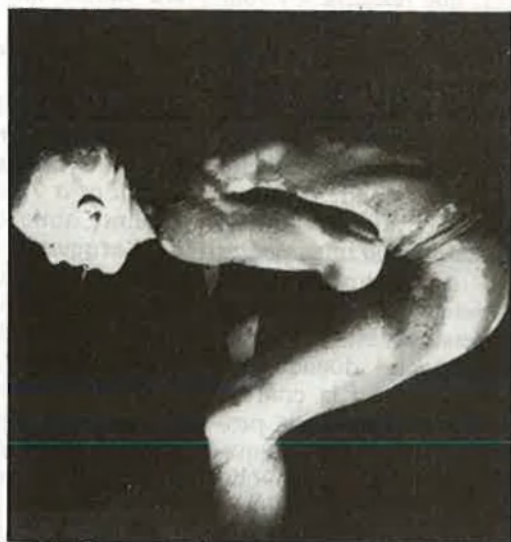
Però l'eclecticisme d'aquesta pintura no es redueix als materials. A les exposicions més recents, totes col·lectives, hi trobem pintors que retornen al figurativisme barroc, —àngels trompeters i inspiracions mitològiques—, d'altres que van més enrere i, amb colors diferents, repro-

«L'atóm» (1982), de Miquel Barceló. Pigments i oli damunt cartó

Targeta d'invitació per a l'exposició de Francesca Llopis: «Maquinista»

Fragment de l'espectacle «Accions: alteracions físiques d'un espai», del grup de teatre de reanimació La Fura dels Baus

dueixen imatges prehistòriques i arcaïques (Isabel Esteve recorda la pintura egípcia i Victor Mira pinta escenes de caça que podrien haver estat rescatades del paleolític superior). Paral·lelament, també hi exposen pintores com Francesca Llopis o Sàndria Segura, que tornen a donar a la figura humana el protagonisme dels seus quadres. Aquest factor, que no és cap novetat, pot llegir-se també com una assimilació del que ha passat

a Itàlia amb la transavantguarda o a Alemanya amb el neoexpressionisme.

Tanmateix, la curiositat d'aquestes mostres de l'activitat artística barcelonina és la barreja d'alternatives individuals que s'hi presenten. L'eclecticisme de què parlàvem no és una casualitat. Que en una mateixa sala pugui conviure, sense problemes, tot aquest ventall de propostes tan di-

ferents tampoc no és una coincidència. En tot cas, és una realitat que al darrere d'aquestes exposicions, i per tant de l'obra artística que ara es belluga, no hi ha cap projecte ideològic global i que la finalitat última de cada alternativa que se'ns presenta és la recerca de la seva consagració individual a nivell internacional.

A Barcelona, com a Tolosa, Düsseldorf, Berlín o Nova York, passen coses, s'exposa, es ven... en un cúmul d'individualitats que no es presenten, ni ho intenten, com un cos compacte ni com un moviment.